

Créixer, educar i compartir

**EL PAPER DE LA FAMÍLIA
EN LA CRIANÇA POSITIVA**

PROJECTE EDUCATIU
DE CIUTAT
L'HOSPITALET

Ajuntament de L'Hospitalet

ÉS UN PROJECTE DE:

La Xarxa de Criança i Educació de L'Hospitalet

S'emmarca en la recomanació de la Unió Europea de "Promoure la Parentalitat Positiva" (Rec. UE 2006/19) i els principis del Conveni de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant (ONU, 1989).

Missió: Col·laborem per acompanyar les famílies i donar-los suport en la tasca d'educació i criança dels fills i filles de 0 a 6 anys, perquè despleguin al màxim les seves potencialitats i siguin persones autònomes, solidàries i joioses.

El text ha estat elaborat pels membres de la coordinació de la xarxa del Districte VI (Bellvitge i Gornal).

L'autora dels dibuixos és **Saray Vicente**, alumna de 2n de batxillerat artístic de l'Institut de Bellvitge, guanyadora del concurs de cartells realitzat mitjançant una experiència d'Aprenentatge i Servei, al llarg del curs 2014-2015.

Créixer, educar i compartir

EL PAPER DE LA FAMÍLIA VERS UNA CRIANÇA POSITIVA

ET COMPRENC I T'AJUDO
A TROBAR RESPOSTA

SIGUIS COM SIGUIS,
T'ESTIMO

M'AGRADA EL TEMPS
QUE ESTIC AMB TU

TOT ALLÒ QUE FAS, DIUS
I PENSES, M'INTERESSA

T'ENSENYO ELS LIMITS
I TEN DONO EXEMPLE

ENS PREPAREM,
CUIDEM I VALOREM

US PRESENTEM UNS CONTINGUTS BÀSICS DE LES **FUNCIONS DE LA CRIANÇA POSITIVA** AMB LA FINALITAT QUE LES FAMÍLIES EN PARLEU, A PARTIR DE LA VOSTRA EXPERIÈNCIA, L'IDEAL EDUCATIU, L'EDAT, LA SINGULARITAT DELS VOSTRES FILLS I ELS RECURSOS QUE TINGUEU A L'ABAST, TANT MATERIALS COM DE SUPORT SOCIAL.

S'ENTÉN PER **CRIANÇA POSITIVA** LA MANERA DE SATISFER LES NECESSITATS DELS NENS I NENES AMB AFECTE, RECONeixEMENT, ATENCIÓ I RESPECTE. AIXÒ INCLOU ESTABLIR LÍMITS PER AFAVORIR LA CONVIVÈNCIA, SENSE FER ÚS DE LA VIOLÈNCIA (NI FÍSICA, NI VERBAL, NI TAMPOC EL XANTATGE EMOCIONAL), AMB LA FINALITAT QUE ELS INFANTS DESENVOLUPIN PLENAMENT LES SEVES CAPACITATS I VISQUIN D'UNA MANERA AUTÒNOMA, SOLIDÀRIA I EN POSITIU, I AFRONTAR AIXÍ ELS REPTES DE LA VIDA I, A LA VEGADA, SENTIR-SE MEREIXEDORS DE GAUDIR-LA.

**SIGUIS COM SIGUIS,
T'ESTIMO**

1A FUNCIÓ: DONAR AFECTE

Els nens i les nenes s'han de sentir escoltats i acceptats, i els adults els ho hem de fer notar amb una comunicació propera, ajudant-los a trobar sentit a les activitats diàries que fan i animant-los a ser constants.

Per exercir d'educadors dels nostres fills hauríem de desplegar la nostra capacitat d'empatia, fet que implica escoltar i comprovar que les nostres interpretacions ens permeten posar-nos al seu lloc i comprendre com se senten i per què actuen d'una determinada manera en diferents situacions. Hauríem d'intentar entendre allò que ens demanen: alguna cosa material, més afecte, reconeixement, protecció, temps, ganes de fer-ho sols, de decidir, o, senzillament, adonar-nos que estan cansats o estressats quan ens responen fent una rebequeria.

-
- HEM DEMANAT ALS NOSTRES FILLS QUE ENS FACIN CONÈIXER ELS SEUS AMICS, COM A MOSTRA D'AFECTE?
 - ENS AGRADA ACARONAR LA NOSTRA CRIATURA? LI AGRADEN LES NOSTRES CARÍCIES?

2A FUNCIÓ: **COMPRENDRE**

Els nens i les nenes creixen i passen per diferents etapes, però cada criatura ho fa al seu ritme i a la seva manera. L'etapa del "no" és una demostració de més demanda de reconeixement i autonomia, de voler fer-ho tot sol, com "els grans". De vegades fan retrocessos, per la vinguda d'un germanet, l'inici de l'escola, un canvi de casa o per altres motius. Hauríem de veure com entendre'ls, acollir els seus neguits amb tendresa i fermesa. De vegades cal l'ajuda d'algun familiar o amic que hagi passat per una situació semblant i l'hagi superada, o bé consultar amb un professional.

Podem ajudar els nostres fills a identificar i entendre les emocions que els incomoden, com ara la por, la frustració, la tristesa, la ràbia, la culpa, l'enuig..., o les que els gratifiquen, com la seguretat, la tranquil·litat, l'alegria, el reconeixement, el plaer o l'èxit.

**- PARLEM DELS NOSTRES SENTIMENTS PER EVITAR MALENTE-
SOS?**

**- ELS AJUEM A IDENTIFICAR I COMPRENDRE ELS SEUS SEN-
TIMITENTS?**

TOT ALLÒ QUE FAS, DIUS
I PENSES, M'INTERESSA

3A FUNCIÓ: MOSTRAR INTERÈS

Mira, mama!... Mira, papa!... Quantes vegades no hem sentit aquest reclam? És una manera de buscar la nostra atenció i el nostre reconeixement. Si els mostrem interès, se senten segurs, ja que reben l'atenció de les persones que per a ells són més importants. Així contribuïm a la seva autoestima i treballem aspectes com la cooperació, l'ajuda mútua i la tolerància a les frustracions, i aprenen a ajornar els seus desitjos per a més tard.

Hem d'interessar-nos pel que fa, diu, pensa i sent el nostre fill o la nostra filla. Li hem de fer preguntes, demanar-li la seva opinió, fer-lo participar en els àpats, en les petites tasques de casa, en les converses familiars. També podem aprofitar la intimitat que es genera quan estem sols per explicar-li un conte abans d'anar a dormir, preguntar-li què el preocupa o què li fa por, així podrà dormir millor després de compartir les seves angoixes.

-
- EN QUINS ALTRES MOMENTS DEL DIA ELS PODEM MANIFESTAR EL NOSTRE INTERÈS? COM HO HEM DE FER?
 - COM HAN D'INTERVENIR ELS NOSTRES FILLS EN LES DECISIONS QUE ELS AFECTEN?

4A FUNCIÓ: ACTUAR DE REFERENT

El nostre paper com a mare o pare és muntar una bastida que ajudi l'infant a sentir-se segur en la construcció de la seva identitat, de manera que desplegui plenament les seves capacitats. Per això convé que actuem de referent per oferir suport, orientar i establir límits i conseqüències, amb flexibilitat, tranquil·litat, perseverança i coherència, segons l'edat.

Reflexionem sobre l'autoritat basada en la responsabilitat i els principis ètics i evitem utilitzar l'autoritarisme i la manipulació. L'autoritat es pot exercir amb exemple, humor, empatia, coherència, consistència, escolta, ferma, calma, respecte, negociació i flexibilitat. L'infant no és una propietat, és una persona amb drets de la qual som responsables. No es fàcil mantenir un estil educatiu democràtic, cal estar preparats per no perdre el paper de referent i oferir contenció en moments de crisi. I sense recórrer a la violència. (Vegeu la definició de *criança positiva* a la primera pàgina.)

- COM HAURÍEM D'ACTUAR DAVANT UNA REBEQUERIA?
- QUIN ÉS EL NOSTRE CONCEPTE D'AUTORITAT I COM L'EXERCIM?

**M'AGRADA EL TEMPS
QUE ESTIC AMB TU**

5A FUNCIO: ORGANITZAR EL TEMPS

En les estones de relació de la vida quotidiana, com ara l'hora de menjar, de la dutxa, d'anar a dormir, les estones de joc..., es genera un vincle afectiu necessari perquè la criatura se senti segura per explorar i posar a prova les seves capacitats.

A poc a poc, va progressant en la seva autonomia, utilitzant el llenguatge com una manera més evolucionada de mantenir el vincle a distància, prendre decisions i manifestar el que li agrada i el que no. Per tot això, és important la nostra presència tranquil·la i serena, parlant-li sense presa, mentre aprèn jugant i ens explica les coses que fa i tot allò que l'afecta de prop.

-
- **QUINS MOMENTS DEL DIA APROFITEM PER ESTAR AMB ELS FILLS?**
 - **ENS ADONEM QUE EL TEMPS ÉS UN RECURS FONAMENTAL PER REFORÇAR EL VINCLE, INFLUIR EN ELS NOSTRES FILLS I EDUCAR-LOS?**

6

6A FUNCIÓ: PREPARAR-SE

Quan arriba el primer fill o la primera filla és quan realment es crea la família. Els adults ja no podem continuar fent exactament el que fèiem abans. La criatura té unes necessitats que cal detectar i a les quals hem de donar resposta. Hem de recuperar el seny que orienta el nostre instint innat de criança i així aprendre fent, sense por d'equivocar-nos i, si cal, demanar suport a la xarxa familiar, d'amics o professionals amb la condició que respectin la nostra vàlua i la nostra responsabilitat.

Exercir la criança també requereix disposar de temps per desenvolupar-nos com a persones, per establir acords sobre com educar l'infant, preparar-nos i disposar d'estones de lleure per descansar i poder reflexionar, amb una certa distància, sobre la cura i l'educació dels fills.

-
- TENIM TEMPS PER A NOSALTRES I PER A LA NOSTRA PARELLA?
 - COM ENS PREPAREM, ENS VALOREM I ENS CUIDEM?

RECURSOS PER A FAMÍLIES AMB NENS I NENES DE 0 A 6 ANYS

LLIBRETS PER BAIXAR D'INTERNET

¿Mucho, poquito o nada? Guía sobre pautas de crianza para niños y niñas de 0 a 5 años de edad. UNICEF Uruguay: Gráfica Mosca. Montevideo, 2011

<http://www.nataliatrenchi.com.uy/mucho-poquito-o-nada>

Guía de parentalidad positiva. UNAF: Gráficas JMG. Madrid 2014
Manual d'unes 125 pàgines escrit per a famílies. Es pot demanar per correu electrònic a l'associació UNAF (unaf@unaf.org), incloent-hi la vostra adreça, i us el faran arribar a casa gratuïtament.

Cartillas para el apoyo en la crianza y desarrollo de niños y niñas.
Editado por el programa Chile Crece Contigo. Ministerio de Desarrollo Social. Santiago de Chile, 2015

<http://www.crececontigo.gob.cl/biblioteca/materiales-para-familias-y-cuidadores/desarrollo-estimulacion-y-crianza>

LLOCS WEB

Gestionando hijos: <http://www.gestionandohijos.com/>

Guía infantil: <http://www.guiainfantil.com/>

Club de malas madres: <http://clubdemalasmadres.com/>

Ser padres: <http://www.serpadres.es/>

Universidad de padres: <http://universidaddepadres.es/>

Criatures. Diari Ara: <http://criatures.ara.cat/>

Famílies. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Padres e igualdad: Asociación de Hombres por la Igualdad de Género

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/families/

<http://ahige.org/>

Família i Educació. Departament d'Ensenyament

<http://familiaiescola.gencat.cat/ca>

Escuela de Padres. Ministerio de Educación

http://ntic.educacion.es/w3/recursos2/e_padres/

Drets dels infants. UNICEF

<http://www.unicef.es/infancia/derechos-del-nino/convencion-derechos-nino>

Famílies i salut: Asociación Española de Pediatría de Atención Primaria

<http://www.familiaysalud.es/>

I-famílies. FaPaC

<http://www.fapac.cat/ifamilies>

Publicacions i cursos

Confederación Española de AMPA

<http://www.ceapa.es/publicaciones>

Chile Crece Contigo

Ministerio de Desarrollo Social. Gobierno de Chile

<http://www.crececontigo.gob.cl/>

Les xarxes són projectes intersectorials i comunitaris.

Actualment funcionen quatre xarxes de districte:

Districte II

COLLBLANC I LA TORRASSA

Districte III

SANTA EULÀLIA I GRANVIA SUD

Districte IV

CAN SERRA I PUBILLA CASES

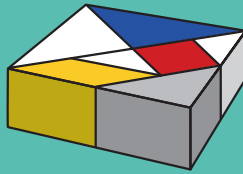
Districte VI

BELLVITGE I GORNAL

Hi participen els serveis professionals i les entitats ciutadanes següents:

Àrea Bàsica de Salut (ABS) • Àrea Bàsica de Serveis Socials • Biblioteca
• Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) Baula
• Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) • Centres d'esplai
infantils • Escoles bressol de la Generalitat, municipals i subvencionades
• Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP) • Centre de Recursos
Pedagògics (CRP) • Escoles públiques i concertades • Associació de
Pares i Mares d'Alumnes (AMPA) •
Associació d'ensenyants El Casalet • Pla
Municipal d'Infància • Secció de Salut
Pública • Programa Municipal per a la
Dona • Pla Educatiu d'Entorn • Programa
d'Acompanyament Educatiu a Famílies
(PAEF) • Negociat d'Educació Infantil
de la Regidoria d'Educació i Cultura •
Espais Familiars • Paidós LH • Equip
d'Atenció a la Infància i Adolescència
(EAIA) • Associació Educativa Ítaca

**PROJECTE
EDUCATIU
DE CIUTAT**
L'HOSPITALET